

Poznámka: Postavy a děj tohoto příběhu jsou smyšlené, stejně jako obce: Břízeň, Hrdlostahy, Hrobnín, Klasojedy, Paskvilany, Skalina ad.

Předehra

Psal se rok 2009. V Paskvilanech zrovna začínal podzim. Jeho tvář byla zasmušilá a nepřívětivá. Vanul studený vítr, po nebi se honily ostře řezané šedivé mraky - a co chvíli jim teklo z nosů. První chřipkové epidemie klepaly na dveře. Po horkém létu, kdy se každý modlil za trochu stínu a vody, to byl celkem šok.

Hodiny na náměstí ukazovaly sedm hodin a nad okolními poli i lesy se již snášela tma.

Kdo nemusel venčit psa či nespěchal domů, raději venku nebyl. Ani na silnici nebyl provoz jako jindy.

O to více mohla budit pozornost bílá oprýskaná dodávka, jejíž řidič o nějaké padesátce v obci evidentně neslyšel.

Prolítl kolem benzinové pumpy a zabočil do kopce. Nějakým blinkrem se neobtěžoval. Stěrače měl v permanenci a trochu si přitopil.

V autě seděli dva mladíci. Jednomu bylo jedenadvacet, druhý byl o dva roky starší. U volantu seděl Karel Farda, mladší z této vykutálené dvojice. Milan Zabada zatím odpaloval jedno cigáro od druhého. Karel byl vyučený automechanik, Milan zámečnický. Oba nezaměstnaní, oba kradli. Již přes rok. Dali se dohromady s jedním chlápkiem, který měl odbytíště pro zboží někde za hranicemi. Brali hlavně šperky. A prachy. Zaměřovali se na trezory bohatých lidí. V okolí již poctili svou návštěvou několik vil a rančů. Milan Zabada byl přitom neobjevený talent. Dokázal se dostat do trezorů, že by i profesionálové z filmů čuměli. Také byl na tuto svou schopnost náležitě hrdý.

„Tak co, už tam budem?“

„Tak vidíš, ne?“

Dodávka zatím prolétla louží, až se voda rozcákla až kdo ví kam. Kdyby šel někdo po chodníku, zle by nadával.

Konečně Karel přibrzdil. To, jak vjeli na lesní cestu. Za chvíli tam budou.

Byla to bývalá myslivna. Zchátralá, ale stála pohromadě. A měla v podzemí sklep, kde přechovávali zboží. I kdyby se do hájovny nějaký bezdomovec nebo zloděj dostal, o podzemní místnosti by neměl tušení. On to nebyl klasický sklep. Pod podlahou v jedné z místností vedly schody dolů. Na podlaze leželo lino a na něm byl nábytek. Byla to dobrá skrýš. Jinak totiž v domku nebylo, co sebrat. Nábytek byl starý a rozvrzaný – a jinak se tam v podstatě nic nevyskytovalo.

„Kolik asi tohle hodí?“, zauvažoval Zabada a odfoukl cigaretový kouř.

Farda se zamyslel. „Bylo tam půl mega, tak sto litrů mu zapřeme - a ze zbytku nám nechá taky asi sto litrů. Jinak zlatý šmuky, nějaký kameny. Já myslím, že celkem tak klidně tři sta klacků pro každého to dá.“

Zabada přimhouřil oči.

„To není špatnej kšeft, co?“

„Jo, ale nechci jít do lochu. Jemelínek je kretén. Do dalšího kšeftu už asi nepudu. Je to křivák, vole.“

„Zase, ještě by to nějakou škváru chtělo.“

Auto se dokodrcalo ke svému cíli.

„Kurva, tam chčije“, procedil mezi zuby Farda.

Vylezl z vozu a čel vykládat lup.

„Zatím to otevř“, křikl na Zabada.

Ten jenom něco houkl do větru. Oba už museli mít baterky. Domek stál na samotě – a široko daleko nikdo nebyl. To si aspoň oba mysleli.

„Hele, tak už tady je“ – ukázal Farda na Jemelínkovo auto. Stará fordka stála opodál pod vzrostlým smrkem, který už měl nějaké to desetiletí za sebou.

„Ale kde teda je, kurva?“, odplivl si Zabada.

Nikdo se neozýval, nikdo jim nešel naproti.

„Vobejdí to, nechci tu blbnout do rána“, stačil říct ještě Farda, než zaduněl hrom a místo blesku mu z hlavy vystříkla krev. Ne, to nebyla bouřka.

Farda se svalil mrtvý k zemi a Zabada, úplně v šoku se otočil.

Chvilí nevěřičně koukal na postavu v tmavém plášti, která na něho mířila pistolí. Nestačil se pohnout, nestihl promluvit. Jen cítil, jak mu jeden výstřel trhá hrud', a kulku mezi očima již možná ani nezaregistroval.

Člověk v plášti si k oběma mrtvolám dřep, aby se ujistil, že dílo je hotové. Bylo.

Sebral lup a zamířil k fordce pod stromem. V jejím kufru již bylo cosi naloženo – a tak lup narval na zadní sedadla. Bylo toho celkem dost.

Měl rukavice, ale přesto se ujistil, že otisky prstů k němu nepovedou.

Zasunul klíčky do zapalování a na chvíli zaváhal. Co s dodávkou? Co by? Nechá ji tu. Ať ty dva najdou. Budou si myslet, že zloděj okradl zloděje. A přesně tak to má vypadat.

Celý promáčený nastartoval.

Po výstřelech šlo o další intenzivní zvuk, který prořízl monotónní bubnování deště.

Místo jako z hororové scény, pomyslí si vrah. Všiml si, že se mu ani netřesou ruce. Nedělalo to s ním vůbec nic. Možná proto, že nevráždil poprvé.

Fordka se s chroptěním – přec jen už měla něco za sebou – rozjela a děsivá scéna čekala na své diváky.

I. Po dusnu přichází bouře...

Červen roku 2017 byl tropický. Po relativně dlouhé zimě a nevýrazném jaru udeřily třicítky – a to i v Paskvilanech, Klasojedech, ve Skalině či v Břízni. Všechno to byla malá městečka podél Sázavy blízko Prahy. Asi nejznámějším centrem, dá-li se to tak říci, zde byla Hliněná.

Kde kdo se stahoval k řece – a málokoho vzrušovalo, že patová situace kolem vyjednávání o Brexitu se ještě prohloubila a že ve Francii mizí z politické scény levice, aby se do popředí drali nacionalisté a strana nevýrazného prezidenta Macrona.

Pokud by mezi lidmi spěchajícími k vodě byl někdo, kdo se politikou více zabývá, patrně by konstatoval, že je v Evropě před bouří.

Většinu místních – v Břízni - ale zajímalo jediné – jestli bude bouřit ještě během dne, nebo až v noci – a zda vůbec sprchne.

Sabina Kranerová k vodě nešla. Tedy zatím ne. Stačilo jí, že před půl rokem poslala definitivně k vodě kluka, s ním před tím dva roky chodila a rok bydlela, Tonda Šráfka. Sto sedmdesát centimetrů vysoká blondýnka s modrozeleným podmanivým pohledem a bujným poprsím mířila, co nejvýš to jde. Co nejvýš v jejím případě znamenalo, že Tonda vyměnila za Lea. Leopolda Ringla, šestačtyřicetiletého majitele firmy na likvidaci odpadů. Sabině bylo dvacet sedm – a k třicetiletému Tondovi by se asi věkově hodila lépe. Alespoň to si myslel Tonda, který s ní nadále spolupracoval. Nechtělo se mu vzdát práce fotografa – a současně si říkal, jak dlouho vydrží snášet přítomnost téhle prázdné a egocentrické fifleny, na niž začínal být už jenom alergický.

Nic naplat. Měla udělat rozhovor s Richardem Trošinou, který roky působil v Africe a měl nyní jednu výstavu fotografií za druhou. Kromě toho mu vyšla již třetí cestopisná kniha.

Odešel jako „neznámej kluk“ – a vrátil se jako celebrita. Také si hned našel atraktivní manželku, brunetku s hnědýma očima, která mu porodila dcerku. Zlé jazyky tvrdily, že šla po majetku – ale roky ubíhaly a rodina působila šťastně. Žádné aférky ani jednoho z partnerů. A že Sabina hledala, co mohla. Drby byly její.

Lopotila se do kopce, protože auto museli nechat dole u řeky. Místní si dali závoru, aby auta nevířila prach a nerušila jim idylku. Parkovalo se holt dole.

Sabinu nenáviděla celá řada lidí – a mezi nimi obzvláště takzvaní slavní. Nejméně třikrát už čelila žalobě za pomluvu. Omlouvat se nakonec nemusela nikdy – natož něco platit. Nejtragičtěji dopadla asi kauza jednoho začínajícího herce, kdy vyšťárala jeho milenku a bulvární plátek VAÚ – Vlivní a úspěšní - měl díky tomu titulní stranu plnou.

Manželka tohoto herce to psychicky neunesla a naprala svůj vůz do stromu. Spekulovalo se, zda to byla nehoda či sebevražda – ale herec Hlavka měl jasno. Neunesla nechtivosti ve VAÚ – a plátek i Sabinu žaloval. Marně.

Sabina si ale z lidí, kteří ji nenáviděli, nic nedělala. Byli pro ni vzduch.

Jediné, čím žila, byla chystaná svatba s Ringlem. Ani Tonda přitom netušil, že ještě před Leopoldem spala s jeho bratrem Mirkem, a dokonce krátce i s otcem, Radimem. Tito dva potom Leopoldovu

svatbu – eufemisticky řečeno - neschvalovali. Radim jí dokonce mezi čtyřma očima sdělil, že jestli tu svatbu nezruší, zabije ji.

Vysmála se mu. Považovala ho za sraba, který je pod pantoflem své ženy. Plané řeči, které nebrala ani chvíli vážně. Spíše jako projev zoufalství.

Konečně dorazila k hezké vilce se zahradou. Jejím očím nemohla uniknout dvojice na terase. Muži by nehádala, že už mu táhne pomalu na padesát. Vlasy, dříve světle hnědé, mu již sice trochu šedivěly – ale to se stává i mnohým třicátníkům. Postavu měl však zdravě osvalenou a opálenou. Díval se na svět veselýma mžouravýma hnědýma očima. Vedle něho seděla půvabná brunetka s provokativně dlouhýma nohama. Právě zaklonila hlavu a na celé kolo se něčemu smála. Richard Trošina nejspíš nebude suchar, pomyslíla si Sabina.

Teprve nyní její pohled spočinul na trávniku pod terasou, kde si v trávě hrála jejich dcerka.

Richard Sabinu zpozoroval. Pokynul jí, aby vzala za kliku branky.

„Není zamčeno“, volal. „Už vás čekám“.

Usmíval se – a Sabině přišlo, že to není hraný úsměv. Nenáviděla lidi, kteří se přetvařují. Možná proto, že nejvíc nenáviděla sebe. Kdo by ji opravdu znal, věděl by, jakou vnitřní bolest zakoušela – a jak postupně otupovala. Až se z ní stala hyena, která se vrhá na jakoukoli mršinu.

Jestli Sabinu něco dráždilo, potom hra kohokoli na štěstí. To se hned do takové iluze zavrtala – a většinou ji rozmetala na kousičky. Přetvářka, pokrytectví, pýcha. To ji na druhých nadzvedávalo, byť byla sama touto směsí naplněna až po okraj své duše – měla-li tedy ještě nějakou.

Dělalo jí vyloženě dobře, když mohla v bulvárním plátku roznést přetvářku jiných doslova na kopytech. Někteří lidé ji možná považovali za ztělesnění d'ábla – a nebylo jich poskrovnu.

Už když jí Trošina podal ruku a zadíval se jí do očí, znejistěla. Tohle se jí nestávalo. Ne, nešlo o to, že by si s ním něco chtěla začít. Na to prozatím nemyslela. Jenom se jí zdálo, že tenhle chlap má hloubku – a není celý umělý a falešný jako většina chlapů, s nimiž přišla do styku.

Navíc chtě nechtě musela ocenit, že vkus má i jeho žena – a co víc, že je to velice pohledná a zajímavá žena. Byla asi o patnáct let mladší než její muž – a pracovala jako překladatelka z angličtiny.

Richard ji poznal jako mladou studentku. Brala si ho pro peníze? Ať tak či tak, Sabina dospěla k názoru, že pokud ano, nebyl to zdaleka jediný motiv – a možná vůbec ne ten postačující.

Jak se s oběma bavila, viděla, že si rozumějí, doplňují se. Že je to patrně i po letech spolu baví. Něco uvnitř Sabiny se sevřelo nevolí, strachem a závistí. Poznává ona někdy něco podobného?

Usadili ji na terase u stolu a nabídly kávu a medové koláčky.

Poděkovala.

Tonda zatím přemýšlel, jaké udělá fotografie. Několik portrétních, několik, kde budou oba manželé – a pak dojde řada též na rodinné fotky s dcerkou.

To už se ale Sabina vyptávala.

„Jak to přišlo, že mladý student medicíny odjel do Afriky? A proč jste si vybral zrovna Keňu? Pokud vím, ještě jste v té době nedostudoval.“

Richard zvažněl. „Nějak jsem se cítil prázdný. Už jsem měl končit, mohl jsem možná dělat kariéru, studoval jsem, myslím, obstojně.“

Odmlčel se. Sabina si zjistila, že byl velmi nadějným studentem – a že tehdy nikdo nechápal, proč se studiem sekl těsně před závěrečnými zkouškami.

Jeho hlas byl klidný, vmlouvavý. Poslouchala ho vyloženě se zaujetím.

„Připadal jsem si opuštěný. Neměl jsem nikoho, na kom bych více lpěl. A do toho jsem narazil na možnost pracovat jako pomocný zdravotník – něco jako zdravotní sestra – v jedné nemocnici právě v Keni.“

Zkrátka jsem zkusil žít jinak, než doposud. A nelituju toho.“

Hovořil přesvědčivě.

„Narazil jste tam na nemocné AIDS, že?“

V Richardově tváři se objevil ryzí smutek. „To je právě to šílené. Vidíte dvacetileté třicetileté lidi, kterým zbývá pár dní, pár měsíců, v lepším případě rok dva života. Muže, ženy. A co nejhorší – i malé děti.“

Mně to naprosto převrátilo pohled na svět, na hodnoty, za něž stojí se namáhat. Nějaký titul mi tam přišel nicotný.“

„Jak jste se dostal k focení?“

„Byl to pro mě takový únik. Únik od všeho toho děsu.“

Richardova manželka, Andrea, mu položila ruku nad koleno. Vděčně ji uchopil do svých rukou. Vděčně a něžně.

„Fotil jste hned lidi? Kdy vás napadlo, že byste ty fotografie mohl veřejně ukazovat?“

„Nejprve jsem fotil přírodu. Byl jsem v národních parcích. Ale čím dál víc mě přitahovali ti nemocní se svým utrpením. Chtěl jsem nějak zachytit, jak tihle lidé strádají – a jak je to nám všem v Evropě jedno. Hlavně, že se dmeme, jaké že to hájíme hodnoty. Keňa Evropu nezajímá. A zdaleka v tom není sama.

Na druhou stranu, najdou se lidé, kteří zkoušejí něco dělat. Léčí, stavějí školy, podávají pomocnou ruku, i když sami sotva stojí. Těchto jsem si naučil vážit.“

Rozhovor byl za chvíli u konce a přešlo se k focení. Zavolali na Jolanu v květovaných šatech.

Dítě přiběhlo – rozpustilé, rozesmáté.

Sabinu opět někde uvnitř zabolalo. Chce mít vůbec někdy děti? Čím více času trávila v Richardově společnosti, tím více nabývala dojmu, že tenhle chlap má opravdu pevné zásady. Toho by asi jen tak nesvedla. Svým způsobem ale byla ráda, že někoho takového potkala. Možná, že by i ona ještě mohla dostat šanci. V myšlenkách se přenesla k Leovi. Miluje ho? Raději tuto otázku odsunula kamsi, kde na ni neviděla. Touží přece po úspěchu – a tam není na lásku místo.

Musí co nejdříve pryč. Pryč z místa, kde je jí dáváno najevo, co vše jí schází. A co možná nikdy nebude mít.

Jinak ale v žádném případě pryč nemířila. Naopak. Brala si týden volna. Kdysi tu v okolí měli její prarodiče chatu. Znala to tady, měla tu svá místa.

Tohle třeba Tonda, který se nemůže dočkat, až sedne do auta a zmizí, nepochopí. Že si tu zamluvila pokoj v jednom zaplivaném hotýlku blízko řeky. Zrovna ona.

Zkontrolovala si, že má diktafon a že je rozhovor správně nahrán. Jednou bude podepsaná také pod něčím jiným než skandálním odhalením.

Když odcházela, pocítila hroznou únavu. Půjde si do hotelu lehnout. Aspoň chvíli tak nebude myslet na to pusto, které se v ní rozevřelo jako nekonečná poušť.

Josef Bochler žil v Břízni již skoro deset let. Koupil si zde chatu, kterou upravil na celoroční obydlení. Dříve byl vyšetřovatelem – a lze říci, že vyšetřovatelem úspěšným. Dělal na vraždách a o některých jeho případech se psalo ještě dnes. Nyní byl už však v důchodu a táhlo mu na sedmdesátku.

Kromě toho mu doktoři našli zhoubný nádor a prý má před sebou poslední měsíce života.

Jsou věci, na něž si člověk nezvykne. Bochler si odmítal připustit, že v přesýpacích hodinách jeho života dopadají na skleněné dno poslední zrnka písku.

Aby se nezbláznil, vrátil se k jedinému „pomníku“ své kariéry. Případ tří vražd ho zaměstnal natolik, že se nezaobíral svým koncem. Až přijde, přijde.

Čeho se bál, byla bolest. Bolest, která ho učiní nesoběstačným. Bolest, která zničí vše, na čem si kdy zakládal. Že zničí jeho inteligenci, důstojnost, jeho lidství.

Vypil hrnek chladnoucího čaje a zakousl kus suchého pečiva. To muselo k snídani stačit. Ne snad, že by neměl na opulentnější menu, ale nebyl při chuti.

Na co mu však chuť rozhodně nescházela, byl jeho notebook. Měl ho již několik let – a pracoval s ním rád.

Klikl na wordovský dokument, který aktualizoval včera večer. Něco tam začal horečnatě vpisovat. Nevěděl, kolik má času, tak spěchal.

Vyrušila ho melodie na jeho mobilu. Hm, neznámé číslo, pomyslně si.

Vlastně mu skoro nikdo nevolal. Se ženou žili odděleně, třebaže se nerozvedli. Výsledek byl ale stejný. Ženil se pozdě a dcera se mu narodila až v pětáctyřiceti. Irenu občas vídal. Ale měla sama svých starostí až nad hlavu. Prošla si velice bouřlivým vztahem – a nyní si hojila rány.

Tu by slyšel velice rád. Ale kdo ho, u všech d'asů, otravuje zrovna, když potřebuje pracovat?

Na druhém konci se ozvala mladá žena, která se představila jako Sabina Kranerová.